

1-qism: Har bir topshiriq 0,9 balldan baholanadi

1. Еріндік дауыстыларды табындар.

- A) і.а.е.ұ   B) а.о.е.ұ   C) о.ө.ұ.ү   D) ы.и.е.о

2. Жақтың қатысына қарай қай дауысты дыбыстар бөлінеді?

- A) ашық дауысты   B) жуан дауысты   C) жіңішке дауысты   D) еріндік дауысты

3. Ауыз әдебиеті түрлері қайсылар?

- A) тұрмыс-салт өлеңдері, мақал-мәтелдер, повест, ертегілер
B) айтыс, эпос, мақал-мәтелдер, мысалдар
C) мақал-мәтелдер, ертегілер, аңыздар, батырлар жыры, тұрмыс-салт жырлары, айтыс
D) тұрмыс-салт өлеңдері, мақал-мәтелдер, ертегілер, поэмалар, айтыс өлеңдер

4. Батырлар жырының негізгі тақырыбы не?

- A) лиро-эпостық   B) сүйіспеншілік
C) Мейірімділік   D) ерлік

5. Қобыланды батыр жырындағы қаһарман әйел кім?

- A) Шолпан   B) Қарлыға   C) Гүлбаршын   D) Жібек

6. Сөзді мағыналарына сәйкес қолдану қалай аталады?

- A) фонетикалық форма   B) грамматикалық норма
C) морфологиялық норма   D) лексикалық норма

7. Біркелкі сынның, сапаның бір-бірінен артық не кем екенін көрсететін сын есімнің түрі қандай шырай түріне жатады?

- A) жай шырай   B) асырмалы шырай
C) күшейтпелі шырай   D) салыстырмалы шырай

8. Ортақ етістің жұрнақтары қайсы?

- A) –с, –ыс, –іс   B) –ыт, –іт, –т   C) –н, ын, –ін   D) –л, –ыл, –іл

9. Етістік құрамына қарай нешеге бөлінеді?

- A) 3   B) 4   C) 2   D) 6

10. Төлегеннің туған інісі кім?

- A) Қоран   B) Бекежан   C) Сансызбай   D) Шеген

2-qism: Har bir topshiriq 1,5 balldan baholanadi

11. Кеншілер сарайы адамдарға лық толы. Құрамына қарай бастауыштың қай түрі?

- A) дара   B) күрделі   C) тұрақты   D) сөз тіркесі

12. Ырыс алды – ынтымақ. Күрделі бастауыш қалай жасалған?

- A) сөз тіркесінен   B) негізгі сөз бен көмекші есіммен
C) тұрақты тіркестен   D) сөйлем түрлерінен

13. Жамбылдың өлеңін тап?

- A) «Жастарға», «Жас қазақтар қайдасың»   B) «Жаныс ақынға»
C) «Түркістан»   D) «Жетісу суреттері»

14. *Көз - қорқақ, қол - батыр.* Салаластың қай түріне жатады?

- A) қарсылықты   B) себеп-салдар
C) талғаулы   D) ыңғайлас

15. *Менің әндерімді тыңдаушы да, сынаушы да, салушы да халық. Сол себепті біздің жиган-тергендеріміз бәрі халықтікі.* Берілген сөйлем салаластың қай түрі?

- A) қарсылықты   B) түсіндірмелі   C) себеп-салдар   D) кезектес

16. Есімшеден жасалған бастауышты тап.

- A) Жығылған күреске тоймас   B) Күн жылынды
C) Тауға қар жауды   D) Көрмес түйені де көрмес

17. «Диуани луғат-ат түрік» қандай сөздік?

- A) парсы-тәжікше   B) тәжікше-түрікше
C) грек-латынша   D) түрікше-арабша

18. Құрмалас сөйлемдер байланысу тәсілдері мен құрамына қарай нешеге бөлінеді?

- A) 5   B) 3   C) 2   D) 6

19. Құрамындағы жай сөйлемдерінің бір-бірімен мағыналық қарым-қатынасына қарай салалас құрмалас сөйлем нешеге бөлінеді?

- A) 4   B) 3   C) 6   D) 2

20. Оның өлеңінің балаларға әсер еткендігі сонша – олар әлгі партизан шалды көз алдарында шын көріп тұрғандай болды.

Бұл мысал салаластың қай түріне жатады?

- A) қарсылықты   B) түсіндірмелі   C) себеп-салдар   D) талғаулы

3-qism: Har bir topshiriq 2,6 balldan baholanadi

21. А .С.Пушкин нешінші жылы қай айда туылған?

- A) 1799 жыл 26 мамыр   B) 1879 жыл 16 сәуір
C) 1888 жыл 22 шілде   D) 1876 жыл 21 маусым

22. М.Өтемісұлы қай жылы қай күні қайтыс болған?

- A) 1845 жылы 19 қазан   B) 1849 жылы 23 қараша
C) 1846 жылы 20 қазан   D) 1848 жылы 17 қыркүйек

23. Қазақ тілінде жалғаудың неше түрі бар?

- A) 6   B) 4   C) 2   D) 5

24. Құрмалас сөйлем дегеніміз не?

- A) Құрамындағы жай сөйлемнің баяндауышы тиянақсыз болып, екінші сөйлемге бағына байланысады
B) Бір-бірімен салаласа да, сабақтаса да байланысатын үш немесе одан көп сөйлемнен құралып, күрделі ойды білдіреді
C) Құрамындағы жай сөйлемдердің баяндауыштары тиянақты болып, өзара тең дәрежеде байланысады
D) Мағыналық жағынан бір-біріне байланысты екі немесе одан да көп жай сөйлемдерден құрмаласып, күрделі ойды білдіретін сөйлем

25. Кезектес салалас қандай шылаулар арқылы жасалады?
A) кейде, біресе, бірде   B) я, мейлің, болмаса, әлде
C) сонша, сол, соншалық   D) бірақ, әйткенмен, айтса да, сонда да
26. Ыңғайлас салаластың жалғаулықты түрі қандай шылаулар арқылы жасалады?
A) бірақ, әйткенмен, айтса да, сонда да   B) да, де, және, әрі
C) сонша, сол, соншалық   D) кейде, біресе, бірде
27. Салалас құрмаласқа қандай тыныс белгі қойылады?
A) сызықша, үтір.   B) үтір, қос нүкте
C) үтір, сызықша, қос нүкте   D) тырнақша, қос нүкте
28. Той бітіп қыз ұзатылар кезде айтылатын тұрмыс-салт өлеңі.
A) Естірту   B) Жоқтау   C) Беташар   D) Жар-жар
29. Алпамыстың тұлпарының аты не?
A) Тайбурыл   B) Құлагер   C) Байшұбар   D) Сандалкөк
30. Қыз Жібек жырындағы Төлегеннің жарының аты кім?
A) Құртқа   B) Баян   C) Жамал   D) Қыз Жібек

1-qism: Har bir topshiriq 0,9 balldan baholanadi

1. Ыбырай Алтынсаринның «Қазақ хрестоматиясы» қайда және қашан басылып шықты?
А) Торғайда. 1850 жыл
В) Орынборда. 1879 жыл
С) Семей. 1877 жыл
D) Ырғыз. 1852 жыл
2. Шоқан Уәлихановтың Орталық Қазақстан, Жетісу, Тарбағатайды аралап қазақ халқының тарихы, әдет-ғұрпы, діни ұғымдары туралы жазған еңбегі қайсы?
А) Европаға ашқан терезе
В) Жоңғария очерктері
С) Тәңірі
D) Манас
3. А. Құнанбаевтың гуманистік ой-пікір танытатын шығармасы.
А) «Масғұт»
В) «Өзім әңгімесі»
С) «Ескендір»
D) «Жүрек»
4. Орфографиялық ережеге сай жазылмаған сан есім қайсы?
А) төртеу
В) жеті
С) алтыау
D) бесеу
5. Неологизм емес сөздер қай қатарда берілген?
А) ғарышкер
В) жылы жай
С) қызанақ
D) шөктірме
6. алд, арт, үст, жан, маң, іш, ас сөздері қандай есім?
А) шылау
В) көмекші
С) зат есім
D) көсемше
7. Дерексіз зат есім дегеніміз не?
А) бірыңғай көптеген заттың ішінен дараланған жеке нәрсенің арнаулы атын білдіретін сөздер.
В) көзге көрінбейтін, денеге сезілмейтін тек ойша топшалап барып айтуға келетін заттар.
С) көзге көрінбейтін, денеге сезілетін зат атаулары.
D) бірыңғай көптеген заттардың жалпылама атын көрсететін зат есімдер тобы.
8. *Менің әндерімді тыңдаушы да, сынаушы да, салушы да халық. Сол себепті біздің жиган-тергендеріміз бәрі халықтікі.* Берілген сөйлем салаластың қай түрі?
А) қарсылықты
В) себеп-салдар
С) түсіндірмелі
D) кезектес
9. Дұрыс жазудың кепілі не?
А) синонимдік
В) орфоэпиялық
С) терминологиялық
D) орфографиялық
10. Шоқан Уәлихановтың шын есімі кім?
А) Шыңғыс
В) Уәлихан
С) Мұхаммедханафия
D) Ибрахим

2-qism: Har bir topshiriq 1,5 balldan baholanadi

11. Қазақ тілі түркі тілдерінің қай табына жатады?
А) оғыз тобы
В) қарлұқ тобы
С) қыпшақ тобы
D) бұлғар тобы
12. Стиль дегеніміз не?
А) тіл құралдарының көмегімен болатын сөйлеудің сыртқы көрінісі
В) сөйлеудің әртүрлі жағдайда әр түрлі көрінісі
С) өмірдің белгілі бір саласында қолданылып, тарихи қалыптасқан тілдік құрылымдардың жүйесі
D) сөз арқылы жеткізілетін ой

13. Біреудің сөзін автор тарапынан өзгеріске ұшырап берілуін қандай сөз дейміз?

- A) автор сөзі   B) төл сөз   C) қыстырма сөз   D) төлеу сөз

14. *Жақсы ұстаздық етсең болашақтан тірек табасың.* Сөйлем сабақтастың қай түрі?

- A) қарсылықты бағыныңқы   B) шартты бағыныңқы
C) мақсат бағыныңқы   D) себеп бағыныңқы

15. Шоқан Уәлихановтың алғашқы жазып алған дастанының аты?

- A) Қыз Жібек   B) Алпамыс батыр
C) Қозы Көрпеш – Баян сұлу   D) Қобыланды батыр

16. *аң, өң, ат, із* сөздері буынның қай түріне жатады.

- A) бітеу буын   B) тұйық буын   C) ашық буын   D) аралас буын

17. Қазақ тілінде қос сөздер нешеге бөлінеді?

- A) 6   B) 5   C) 4   D) 2

18. Өзбекстан халық қаһарманы Абдулла Ариповтың өлеңі қай қатарда дұрыс берілген?

- A) «Оюлар»   B) «Қазақ елінің ұлы тойына»   C) «Бауырлар»   D) «Өзбекстан»

19. «Құдатғу біліг» дастаны қайсы ғалымның шығармасы?

- A) Жүсіп Баласағұни   B) Махмұд Қашқари
C) Әбу Райхан Беруни   D) Жүсіп Хас Хажиб

20. *Тұранның теңіз дерлік көлдері бар,*

Шалқыған ені – шексіз теңіз, Арал.

Бір шетте қасиетті Ыстықкөлдің

Бауырында дүние көрген түрік көк жал. Берілген үзінді Мағжан Жұмабаевтың қайсы өлеңінен алынған

- A) «Қысқы жолда»   B) «Сағындым»   C) «Түркістан»   D) «Балалық шақ»

3-qism: Har bir topshiriq 2,6 balldan baholanadi

21. «Диуани луғат ат-түрік» қандай сөздік?

- A) Түрікше-арабша   B) Грек-латын   C) Тәжікше-түрікше   D) Парсы-тәжікше

22. *Оның номері – он үш.* Сөйлемде баяндауыш қай сөз табынан жасалған?

- A) Сын есімнен   B) Сан есімнен   C) Есімдіктен   D) Есімшеден

23. Мұқағали Мақатаевтың өмір сүрген жылдарын анықта .

- A) 1931-1975 ж.ж   B) 1931-1973 ж.ж   C) 1931-1976 ж.ж   D) 1930-1970 ж.ж

24. *Суреттер және көрдім жүзі жарқын,*

Ойладым «Оңдырған-ау баққан халқын!»

Соншама құны толық болды түйме,

Артында қалдырмас па жақсы даңқын?» - деген өлең әдебиет теориясының қайсы түріне жатады?

- A) метфора   B) теңеу   C) аллитерация   D) ирония

25. «Саятшы Ораз» Сәбит Мұқановтың қайсы романынан үзінді?

- A) «Өмір мектебі» романынан үзінді   B) «Сырдария» романынан үзінді

- C) «Ботагөз» романынан үзінді   D) «Аққан жұлдыз» романынан үзінді
- 26.** Қимыл, іс-әрекеттің өткен уақытта болғанын көрсететін етістіктің түрі.
A) Келер шақ   B) Өткен шақ   C) Осы шақ   D) Нақ осы шақ
- 27.** Бақтығұл мен Тектіғұл М. Әуезовтің қай шығармасының кейіпкерлері?
A) «Көксерек»   B) «Қорғансыздың күні»   C) «Қараш-қараш оқиғасы»   D) «Барымта»
- 28.** Сабақтас құрмалас сөйлемнің құрамындағы бірінші жай сөйлем қалай аталады?
A) Басыңқы   B) Есімді   C) Етістікті   D) Бағыныңқы
- 29.** Қазтуған жырау қай ғасырда өмір сүрді?
A) XVII ғ   B) XV ғ   C) XVI ғ   D) XVIII ғ
- 30.** Шоқан Уәлиханов «Дала данышпаны, дала философы» деп кімді бағалаған?
A) Ақтамберді   B) Шалкиіз   C) Асан қайғы   D) Доспамбет

1-qism: Har bir topshiriq 0,9 balldan baholanadi

1. Қазақ тілінде екпіннің неше түрі бар?

- A) екі   B) үш   C) төрт   D) бес

2. «Аққудың айырылысуы», «Көкшетау», «Қызыл ат» поэмаларының авторы кім?

- A) С.Сейфуллин   B) І.Жансүгіров   C) М.Жұмабаев   D) Қ.Аманжолов

3. Ағасының қалыңдығын алып қашып әкеліп беретін бала туралы жазылған Ғабит Мүсірепов шығармасын тап.

- A) «Кезеспей кеткен бір бейне»   B) «Ұлпан»
C) «Ананың анасы»   D) «Боранды түнде»

4. Ы.Алтынсаринның отырықшылыққа, егіншілікке үгіттеген әңімесін тап?

- A) «Талаптың пайдасы»   B) «Қыпшақ Сейіткүл»
C) «Атымтай Жомарт»   D) «Бай баласы мен жарлы баласы»

5. Махамбет Өтемісұлының жауынгер де абзал досын көтеріліс басшысын тап?

- A) Исатай   B) Жәңгір   C) Шернияз   D) Есет батыр

6. Дыбыстау мүшелері дыбыс шығару қасиетіне қарай негізінен неше топқа бөлінеді?

- A) 5   B) 4   C) 2   D) 3

7. Қазақ халқы 1940 жылдан бастап қайсы графикаға (әліпбиге) негізделген жазуға көшті?

- A) араб   B) латын   C) орыс   D) ағылшын

8. «Тотыдайын тарнған, сұңқардайын сыланған, сұлу Жібек бар ма екен» деген жырдан үзінді әдебиет теориясының қай түріне жатады?

- A) аллитерация   B) теңеу   C) метафора   D) сарказм

9. Мағынасы жағынан тура объектіні - табыс септіктегі сөзді қажет етпейтін етістікті не дейміз?

- A) сабақты етістік   B) болымды етістік
C) салт етістік   D) болымсыз етістік

10. Қай рай түрі жіктік жалғауын қажет етпейді?

- A) Қалау рай   B) Ашық рай   C) Бұйрық рай   D) Шартты рай

2-qism: Har bir topshiriq 1,5 balldan baholanadi

11. Сөз бен сөздің ешбір жалғаусыз, бірде іргелес, бірде алшақ тұрып байланысуы сөздердің байланысу түрлерінің қайсы біріне жатады?

- A) меңгеру   B) матасу   C) қиысу   D) жанасу

12. Телефон арқылы Әшірбекке тұс-тұстан құтты болсын айтылып жатыр. Берілген сөйлем сөздердің байланысу тәсілінің қай түріне жатады?

- A) септеулік шылаулар арқылы   B) қосымшалар арқылы
C) орны тәртібі арқылы   D) интонация арқылы

13. Тұрлаусыз мүше қатысқан жай сөйлемді қандай сөйлем дейміз?

- A) жалаң сөйлем   B) жақсыз сөйлем

C) жайылма сөйлем   D) жақты сөйлем

14. «Қырық мысал», «Маса» жинақтарының авторын белгіле.

- A) Ш.Құдайбердіұлы   B) М.Жұмабаев
C) Ж.Аймауытов   D) А.Байтұрсынұлы

15. Аңыз кейіпкеріне айналған жырауды тап?

- A) Доспамбет   B) Асан қайғы
C) Жиёмбет   D) Жиренше

16. Тасқа жазылған көне дастандарды тап.

- A) «Диуани луғат-ат түрк»   B) «Құдатғу біліг»
C) «Күлтегін, Тонькөк»   D) «Мұхаббат - наме»

17. Бағыныңқысы басыңқыдағы істің, амалдың қалай орындалғанын білдіретін сабақтастың түрі не деп аталады?

- A) қимыл-сын бағыныңқы сабақтас
B) мезгіл бағыныңқы сабақтас
C) себеп бағыныңқы сабақтас
D) қарсылықты бағыныңқы сабақтас

18. Бағыныңқы сөйлемдердің әрқайсысы басыңқы сөйлеммен тікелей байланысқан сабақтастың түрі не деп аталады?

- A) сатылы көп бағыныңқы сабақтас
B) мақсат бағыныңқы сабақтас
C) қарсылықты бағыныңқы сабақтас
D) жарыспалы көп бағыныңқы сабақтас

19. Низами Гәнжауи «Ескендір наме» дастанын нешінші жылы жазып бітіреді?

- A) 1203 жыл   B) 1202 жыл   C) 1182 жыл   D) 1196 жыл

20. XIX ғасырда орыс жоғрафиялық қоғамының толық мүшесі болған қазақты анықта.

- A) Ы.Алтынсарин   B) Ш.Уәлиханов   C) А.Байтұрсынов   D) М.Жұмабаев

3-qism: Har bir topshiriq 2,6 balldan baholanadi

21. «Арман сапары», «Өмірге саяхат», «Мен саған ғашық едім», «Аманат» өлеңдерінің авторы.

- A) Мұқағали Мақатаев   B) Мағжан Жұмабаев
C) Жамбыл Жабаев   D) Төлеген Айбергенов

22. Низами Гәнжауи қай халықтың ақыны?

- A) Түркімен ақыны   B) Қырғыз ақыны
C) Әзербайжан ақыны   D) Өзбек ақыны

23. «Байқа» атты өлеңі қай ақынның қаламынан туған?

- A) Бердақ
B) Мақтымқұлы Пырағы
C) Мұқыми
D) Фурқат

24. М.Әуезовтің «Біржан сал Абай ауылында» әңгімесінде Абай Біржанға қандай өлеңін оқып берді?

- A) Құлақтан кіріп бойды алар
B) Әсемпаз болма әрнеге
C) Шоқпардай кекілі бар қамыс құлақ
D) Қараша желтоқсан мен сол бір екі ай
- 25.** «Менің атым Қожа» хикаятындағы Қожаның фамилиясы кім?
A) Қадыров B) Оспанов C) Ахмедов D) Қырғызбаев
- 26.** «Менің дағыстаным» кітабының авторы.
A) Мақтымқұлы Пырағы B) Расул Ғамзатов
C) Бердақ D) Низами Гәнжауи
- 27.** Оңашаланған айқындауыштың анықтамасын тап.
A) бірыңғай мүшелермен қызметтес, тұлғалас болып оларды жинақтып тұратын мүше
B) сөйлемде білгілі бір мүшенің мағынасын басқа сөзбен түсіндіріп, нақылап көрсететін ерекше мүше
C) өзінің алдындағы сөзді айқындайтын, түсіндіретін, дәлелдеп көрсететін бір немесе бірнеше сөз
D) айқындайтын мүшесіне қосалқы атау болу
- 28.** Мекен пысықтауыштың сұрақтары?
A) кім үшін? не үшін? неге?
B) қашан? қашаннан бері? қашанға шейін?
C) қалай? қалайша? қайтіп?
D) қайда? қайдан? қалай қарай?
- 29.** –ақ, -ау, -ай, -әсіресе, -да, -де, -та, -те демеулік шылаулардың қай түріне жатады?
A) Сұраулық демеуліктер B) Күшейткіш демеуліктер
C) Болшалдық демеуліктер D) Шектік демеуліктер
- 30.** Атаулы сөйлемнің анықтамасын тап?
A) іс-оқиға жайында баяндамай, тек соған байланысты жағдайды (мезгіл, мекен т.б.) атап көрсететін сөйлемнің түрі
B) айтылуға тиісті тұрлаулы я тұрлаусыз мүшелерінің бірі түсіп қалған жай сөйлем
C) айтылуға тиісті мүшелері түгел қатысқан жай сөйлемнің түрі
D) тұрлаусыз мүше қатыспаған жай сөйлем

